

Vélemény

DÉNES
FERENC

SPORTKÖZGAZDÁSZ

LEERESZTVE

Tíz napja játszották az amerikai Nemzeti Futball Liga (NFL) egyik bajnoki ágának a döntőjét. A mérkőzés 21. percében a New England Patriots irányítója, Tom Brady eldobta a labdát, de az átadás a szokással ellentétben nem egy hazai támadó, hanem az ellenfél, az Indianapolis Colts játékosa, D'Qwell Jackson kezében landolt. A történet eredeti változata szerint az elkapás után a hátvéd valami furcsát vett észre: mintha lapos lenne a labda. A csapat kérésére a liga hivatalosai a szünetben ellenőrizték a labdákat – az amerikai futballban minden csapat a bírók által előzőleg bevizsgált saját labdákkal támad a mérkőzésen –, ami után kiderült, a Patriots 12 hivatalos labdájából 11 laposabb a megengedettnél, ami szabálytalan előnyhöz juttatta. Kirobbant az Amerikát azóta lázban tartó #deflategate, a leeresztett labdák botránya.

A tét nem kicsi. Az NFL esetében 10 milliárdos üzletről beszélünk, a gazdasági hatások pedig többszörösen meghaladják ezt az összeget. A liga központi bevételei (országos televíziós szerződések, ligaszponzorok, NFL-csecsebecsék) mellett a 32 csapat egyenként átlagosan 100 millió dollár körüli összeget kasszíroz jegyekből, a helyi televízióktól, hirdetőktől, ajándéktárgyakból. Az amerikai sportipar zászlóshajója a médiapiacra is kitüntetett terméknek számít, nem csoda, hogy a jelenlegi szerződések szerint a televíziók durván 3 milliárd dollárt fizetnek évente a ligának a közvetítési jogokért. A futball aztán tényleg az amerikai kultúra része, a két bajnoki ág győztesének mérkőzése, a Super Bowl nemzeti ünnep és országos családi szórakozás, baráti, közösségi esemény. És az csak „természetes”, hogy a valaha volt tíz legnézettebb amerikai tv-programból kilenc Super Bowl-közvetítés, a csúcstot éppen a tavalyi döntő tartja.

A győztesekre tehát pompa és dicsőség vár, a vesztesek viszont „mennek a levesbe”.

De ahol ennyi a pénz, megsokasodik a bűn is, de legalábbis feltűnnek az árnyak. Az NFL egyre több problémával küzd. A játékosok drogügyei (dopping, kábítószer, alkohol) régóta ismertek, de a 2014-es idényben egymás után robbantak a feleség-, nő- és gyerekbántalmazási ügyek. Lehet, hogy az óceán innenső partjáról

Változó trendek

„De a mélyben mintha fordulnának a trendek. A legfrissebb felmérések szerint már nemcsak a nők, az apák is csökkenő számban szeretnék, ha fiuk ezt a sportot üznék.”

nézve álságosan, de a közvélemény nagyon is komolyan veszi a sportbeli csalásokat, egyáltalán nem jópofa „csibészességnek”, hanem súlyosan büntetendő szabályszegésnek tekinti, ha egy-két egységgel leeresztik a nyomást a labdáknak.

Ezt a kisebb nyomást azonban bizton kibírja az amerikai futball, ettől nem rendül meg a show-bizniszben elfoglalt vezető szerepe. A botrányok ellenére – tán épp azoknak köszönhetően is – idén is százmillióan nézik majd a vasárnapi döntőt Amerikában, több százmillióan szerte a világban. De a mélyben mintha fordulnának a trendek. A legfrissebb felmérések szerint már nemcsak a nők, az apák is csökkenő számban szeretnék, ha fiuk ezt a sportot üznék. Különösen, mióta – egy újabb botrány: az NFL hosszú évekig blokkolta a hírt – nyilvánosságra került, hogy a játék, az ütközések, ütések komolyan károsítják az egészséget, nemcsak a hivatásos, hanem már a magasabb szinten üzőt ifjúsági sportban is. Márpedig a szülők nem akarják, hogy a gyerekük esetleg agykárosult legyen. Inkább játsszon – és nézzen – valami mást, például labdarúgást. Sokan gondolják úgy, a nem túl távoli jövőben az európai futball magában az Egyesült Államokban is valódi versenytársa lehet az amerikaiaknak.

Könnyen lehet, a tojáslabdából most kieresztett levegő a gömbfociba áramlik majd.